Nr. 46. Kraków, kwiecień 1914. Rocznik VI.

KRAKOWIANIN

ORGAN TOWARZYSTWA WŁAŚCICIELI REALNOŚCI

Członkowie Towarzystwa właścicieli Realności otrzymują to pismo **bezpłatnie**. — Dla **nieczłonków** abonament roczny 6 Koron (sześć). — Numer pojedynczy 50 halerzy.	**Redakcya i administracya: ulica Karmelicka L. 15, I. p.**	Ogłoszenia przyjmuje Biuro dzienników i ogłoszeń Maryana Hupczyca, Kraków Jagiellońska 7. Od miejsca za wiersz drobnym drukiem (petit) 30 h. Nadesłane 80 h. za wiersz.

Biuro Towarzystwa właścicieli realności znajduje się przy **ulicy Karmelickiej L. 15, I-sze piętro** i otwarte jest dla członków codziennie od godziny **9 do 12** przed południem i od godziny **3½ do 5** po południu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Szanownych Członków prosimy:

O jednanie nowych członków,

O płacenie wkładki w całości z początkiem roku,

O żądanie „Krakowianina“ w lokalach restauracyjnych i kawiarniach,

O korzystanie z „Biura adm. realności“,

O korzystanie z „Gazety pomieszkań“,

O korzystanie z druków wydanych nakładem Tow. właścicieli realności i t. d.

Zgłaszajcie próżne mieszkania po 1-szym i 15-tym każdego miesiąca w redakcyi „Gazety mieszkań“, Karmelicka L. 15, I. p.

Komu zależy na szybkiem wynajęciu mieszkania, radzimy ogłaszać wolne mieszkania **w „Gazecie mieszkań“**, którą, wskutek bardzo niskiej ceny, każdy szukający mieszkania kupuje.

Ogłaszanie mieszkań **w „Gazecie mieszkań“** jest bardzo tanie (4 hal. od słowa), — podczas gdy ogłaszanie za pośrednictwem biur ogłoszeń jest znacznie droższe, a nadto **„Gazeta mieszkań“** daje ogólny i przejrzysty przegląd mieszkań, podczas gdy w biurach ogłoszeń, tylko część mieszkań bywa ogłaszaną — wskutek czego zmuszonym się jest ogłaszać mieszkania w kilku biurach.

Również dla szukającego **„Gazeta mieszkań“** jest dogodniejszą, — oszczędzając mu konieczność chodzenia i opłacania należytości w kilku biurach.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie

Członków Towarzystwa właścicieli realności w Krakowie

odbędzie się w niedzielę dnia 5-go kwietnia 1914 r. o godz. wpół do 4 po południu, w sali Rady powiatowej, (ulica Pijarska L. 1, parter).

Porządek dzienny:

1. Zagajenie.
2. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
3. Sprawozdanie z czynności Wydziału i sprawozdanie kasowe za r. 1913 i udzielenie absolutoryum.
4. Wniosek prezydyum na zmianę niektórych postanowień statutu.
5. Wybór uzupełniający 2 członków Wydziału i 1 członka Komisyi kontrolującej.
6. Nowela do ustawy o podatkach osobistych i jej praktyczne zastosowanie (ref. prezes Dr Mussil).
7. Projekt reformy podatku domowo-czynszowego (ref. sekretarz Dr Szołayski).
8. Wnioski członków.

W razie braku wymaganej statutem liczby członków (§ 9 statutu) odbędzie się Walne Zgromadzenie z tym samym porządkiem dziennym, tego samego dnia, o godzinie 4-tej bez względu na komplet. Wstęp przysługuje tylko członkom za okazaniem zaproszenia. Szan. Członkom będą rozesłane osobne zaproszenia.

Kraków, dnia 27-go marca 1914.

Sekretarz:	Prezes:	Sekretarz:
Dr Szołayski.	*Dr Mussil.*	*Baczyński.*

Walne Zgromadzenie ogłoszone pierwotnie na 29. marca b. r z powodu nieprzewidzianych okoliczności odbyć się nie mogło, dlatego też zaproszeń nie wysłano.

Do Szan. wyborców i wyborczyń z koła II. a i b.

Spisy wyborców (lista) wystawione są do 5. kwietnia b. r. w Magistracie do przejrzenia — w myśl § 33. Statutu miej. każdy wyborca ma tylko jeden głos — każdemu wyborcy mającemu prawo głosowania i w innem kole wyborczem, — wolno się przenieść w drodze reklamacyi do tego koła.

Z uwagi, że bardzo wielu właścicieli i właścicielek realności umieszczanych bywa w I. kole, jakkolwiek mają prawo głosować w II. kole (w kuryi własności), przeto radzimy przeglądnąć spis wyborców koła II. (wielka i mała własność), a w razie nie znalezienia swego nazwiska na spisie, wnieść bezzwłoczną reklamacyę do rady miejskiej na pół arkuszu bez stempla, żądając przeniesienia jako właściciela (właścicielki) do koła II. (a i b), względnie prosimy o zwrócenie się do naszego Biura, a chętnie reklamacyę wniesiemy.

Prezydyum.

ODEZWA

wysłana do Szanownych P. T. właścicielek realności.

Kraków, w marcu 1914.

JWielmożna Pani!

Wobec zbliżających się wyborów do Rady miejskiej postanowiło Towarzystwo właścicieli realności w Krakowie dołożyć wszelkich starań, aby przy zbliżających się wyborach do Rady miejskiej wprowadzić na radców miejskich z koła wielkiej i małej własności osoby, któreby niezależnością przekonań, odwagą cywilną i znajomością ekonomicznych potrzeb właścicieli realności dawały rękojmię, że stawać będą odważnie w Radzie miejskiej w obronie czystości gospodarki gminnej, chrzescijańskiego i polskiego charakteru miasta, tudzież słusznych i godziwych interesów właścicieli realności przeciążonych niemiłosiernie daninami publicznemi.

Zapewnienie zwycięstwa naszym kandydatom wymaga energicznej i solidarnej akcyi, celem skupienia jak największej ilości głosów na listę naszych kandydatów.

O łaskawą pomoc w tych naszych staraniach ośmielamy się zwrócić również do JWielmożnej Pani łącząc uprzejmą prośbę, by raczyła łaskawie nadesłać odwrotnie pod adresem Towarzystwa (Karmelicka L. 15) pełnomocnictwo upoważniające do oddania w Jej imieniu przysługującego Jej głosu przy wyborach.

W tym celu załączamy formularz pełnomocnictwa, prosząc o łaskawe podpisanie go w miejscu oznaczonem krzyżykiem. Również uprzejmie prosimy o nadesłanie legitymacyi wyborczej, gdy ją Magistrat JWnej Pani doręczy, a bez której głosu oddać nie można.

Licząc na solidarne współdziałanie JWnej Pani w akcyi podjętej przez Towarzystwo właścicieli realności w interesie dobra publicznego mamy niepłonną nadzieję, że żadna ze Szanownych właścicielek, jako członek Towarzystwa, nie odmówi naszej uzasadnionej prośbie.

SPRAWOZDANIE

Wydziału Towarzystwa właścicieli realności w Krakowie z czynności za rok 1913.

Skład Wydziału:

Prezydyum: Dr. Franciszek Mussil prezes, inż. Stanisław Gabryel Żeleński i X. Superior Janicki Zygmunt wiceprezesi, Dr. Alfred Szołayski i Baczyński Jan Aleksander sekretarze, Henryk Hoffmann skarbnik.

Wydział:

Godzicki Jan, Iglicki Stefan, Dr. Krzetuski Karol Klimczyk Michał, X. Dr. Korzonkiewicz Jan, Dr. Mączka Tomasz, Miedniak August, Pająk Jan, Porębski August, Sławiński Karol, Stachowski Stanisław, Tchórzewski Cyryl, Wolny Jan, Zieliński Jan Kazimierz.

Komisya kontrolująca:

Ks. Dembiński Teodor, Gadomski Kazimierz, Stasicki Tadeusz.

Sprawozdanie niniejsze obejmuje czasokres od ostatniego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia odbytego 16. marca 1913 r. do 5. kwietnia 1914 r.

W okresie sprawozdawczym odbył Wydział 9 posiedzeń, a mianowicie: w roku 1913 28. kwietnia, 23. maja, 17. czerwca, 31. października, 26. listopada, zaś w roku 1914 — w dniach 26. stycznia, 4., 10. i 27. marca. Nadto odbyło się szereg posiedzeń i konferencyi prezydyalnych, posiedzeń komisyi redakcyjnej i różnych specyalnych z łona Wydziału wybranych komisyi — a w szczególności także posiedzeń komisyi wybranych w sprawie wyborów do Rady miejskiej.

W powyższym okresie sprawozdawczym wydało Towarzystwo 7 numerów „Krakowianina“ z tego 1 podwójny i 1 potrójny.

Z końcem roku 1912 liczyło Towarzystwo 380 członków w ciągu roku 1913 przystąpiło nowych członków 60, zaś wystąpiło 80, zatem z końcem roku 1913 liczyło Towarzystwo 360 członków.

W „Krakowianinie“ drukowaliśmy jak w latach poprzednich sprawozdania z czynności Wydziału, Prezydyum i poszczególnych Komisyi, podawaliśmy wskazówki i informowaliśmy Sz. Członków o sprawach bieżących właścicieli realności dotyczących, udzielaliśmy porady w sprawach skarbowych (podatkowych) w sprawach dotyczących stosunków najmu i t. p. Wydaliśmy wskazówki dla należytego układania fasyi do podatku osobisto-dochodowego. Również wydaliśmy nowe druki a — mianowicie: doniesienia o wynajęciu mieszkań i próżnostaniu.

Prezydyum interweniowało kilkakrotnie w c. k. Administracyi podatków i w Magistracie w sprawach członków.

Członkowie korzystali stale z bezpłatnego ogłaszania mieszkań. Od 1. stycznia 1914 roku karty z mieszkaniami do wynajęcia z firmą Towarzystwa, nalepiamy bezpłatnie na domach członków przez własnego kursora, bezwłocznie po ogłoszeniu.

Nadto umieszcza się mieszkania przez członków zgłaszane za specyalnemi gabilotkami umocowanemi na domach przy głównych ulicach.

Prócz tego wydaje Towarzystwo od kilku miesięcy „Gazetę mieszkań“, która zawierając przejrzyste zestawienie różnego rodzaju mieszkań, umożliwia szybkie wynajęcie mieszkań. Ogłoszenia policza się prawie po cenie kosztu, bo tylko po 4 hal. Szukający nabywszy za drobną kwotę „Gazetę mieszkań“ znajduje tam znaczny wybór mieszkań.

O poparcie i korzystanie z ogłoszeń w tej gazecie Szanownych Członków bardzo prosimy.

Z ważniejszych spraw, któremi się Wydział i Komisye w okresie sprawozdawczym zajmowały, a o przebiegu których informowaliśmy Szanownych Członków w „Krakowianinie“ wymieniamy niektóre:

a) przeciwko nakładaniu przez Magistrat stoł. król. m. Krakowa na zasadzie uchwały Rady miejskiej zwrotu znacznej części kosztów regulacyi i urządzenia ulic, wzdłuż których przeprowadzono nowe linie kolei elektrycznej, wniósł Wydział Towarzystwa właścicieli realności swego czasu do Rady miej. Celem umożliwienia właścicielom realności, którym wręczono odnośnie nakazy zapłaty, jednolitej akcyi, oddał Wydział gruntownie opracowany i rzeczowo umotywowany rekurs — do dyspozycyi wszystkich właścicieli realności bez względu na to czy są lub nie są członkami Towarzystwa.

Z rekursów skorzystało dotąd kilkudziesięciu członków, głównie właściciele realności położonych przy ulicy Tadeusza Kościuszki, którym nakazy zapłaty najpierw doręczono, nadto korzystali też właściciele starego Krakowa w miarę doręczania im nakazów.

O ile doszło wiadomości naszej Magistrat, — po wniesieniu tak znacznej ilości rekursów wstrzymał wydawanie dalszych nakazów zapłaty.

W interesie Szanownych Członków jak w ogóle i wszystkich właścicieli realności leży, aby w miarę doręczania nakazów zapłaty wszyscy korzystali z rekursów przez Towarzystwo wypracowanych.

b) dodatkowo do wniesionej w roku 1912 do Magistratu opinii w sprawie projektu ustawy krajowej dla stróżów, wniósł Wydział w lutym b. r. dodatkową opinię, z żądaniem szeregu zmian projektu ustawy — mających doniosłe dla właścicieli realności znaczenie. Sprawą tą zajmował się Wydział na kilku posiedzeniach.

(Treść tej opinii podajemy do wiadomości Szan. Członków w „Krakowianinie“ Nr. 46).

c) Polski Związek Narodowy pismem z 28. X. 13. zwrócił się do Wydziału naszego w sprawie uregulowania pracy i poborów stróżów oraz wypracowania stosownego regulaminu.

Wydział po obszernej dyskusyi prowadzonej na kilku posiedzeniach, pismem z dnia 26. II. 1914 roku podał Związkowi Narodowemu do wiadomości swe zapatrywania w tej kuryi: (Treść pisma podajemy do wiadomości Szan. Członkom w „Krakowianie“ Nr. 46).

d) na zasadzie referatu sekr. Dra Szołayskiego, wygłoszonego na posiedzeniu Wydziału z dnia 17. VI. 1913 r. zaznajomiliśmy Szan. Członków z głównemi postanowieniami i znaczeniem ustawy z dnia 14. IV. 1913 r. Nr. 67 dz. pr. p. o zapobieganiu i zwalczaniu chorób przenośnych. (Patrz „Krakowianin“ Nr. 40 i 42).

e) bardzo gruntownie zajmował się Wydział i śledził tok obrad w poszczególnych komisyach i izbie Posłów i Panów, w sprawie reformy pod. osobisto-dochodowego i dom-czynszowego, informując o ważniejszych kwestyach Szan. Członków w „Krakowianinie“. W obradach nad powyższemi sprawami odbywających się w Centralnym Związku Towarzystwa właścicieli realności we Wiedniu brał udział prezes Dr. Mussil (Sekr. Dr. Szołayski wskutek przeszkód do Wiednia wyjechać nie mógł).

Sprawa noweli do podatku dochodowego pod względem jej praktycznego zastosowania będzie przedmiotem osobnego referatu wygłosić się mającego w dniu 5. kwietnia b. r. na Walnem Zgromadzeniu przez prezesa Dr. Mussila, sprawę projektu reformy

podatku dom-czynszowego, zreferuje na Walnem Zgromadzeniu sekr. Dr. Szołayski.

f) Wydział zastanawiał się na kilku posiedzeniach nad zmianą niektórych postanowień statutu — które okazały się koniecznemi i postanowił wnioski swoje przedstawić Szanownym Członkom na Walnem Zgromadzeniu dnia 5. kwietnia 1914 roku.

g) z uwagi, że Sz. Członkowie kilkakrotnie zwracali się do prezydyum z zapytaniem na jakiej podstawie c. k. Administracya podatków żąda wrazie wynajęcia próżnostojących mieszkań — doniesienia za jakim czynszem mieszkanie względnie lokal wynajęto, żądając stwierdzenia tego własnoręcznym podpisem lokatora i właściciela realności, wydało prezydyum po poprzednim odbyciu konferencyi z naczelnikiem c. k. Administracyi podatków, w „Krakowianinie" Nr. 40 i 42 w artykule „Kilka uwag o obowiązku właściciele realności zawiadamiania władzy o ponownem wynajęciu mieszkań oraz zawiadamianiu o próżnostaniu". dotyczące objaśnienia, a zarazem dla dogodności Szanownych członków naszych ułożyło i wydało prezydyum drukiem odpowiednie formularze (patrz dział informacyjny w „Krakowianinie").

h) z uwagi, że w praktyce okazało się, że ustanowione rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 2. II. 1911 roku L. I. $\frac{832}{32}$/05 godziny oglądania mieszkania i innych przedmiotów najmu przez 2 godziny t. j. od 12. do 1. w południe i od 4. do 5. po południu są nie wystarczające. wniósł Wydział dodatkowe podanie do c. k. Namiestnictwa, o ustanowienie 4 godzin do oglądania mieszkań itp. a mianowicie od 10—1. w południe i od 3—5. po południu.

i) również wniósł Wydział do c. k. Namiestnictwa podanie o wydanie rozp. normującego terminy i czasokresy do oddania lub objęcia przedmiotów najmu.

j) Wydział Towarzystwa brał udział w ankiecie zwołanej w styczniu 1914 r. przez Magistrat w sprawie rozporządzenia o zbadaniu materyałów budowlanych. (Przypominamy — że w roku 1911 wnieśliśmy w tej sprawie do Magistratu stosowną opinię).

k) Wydział zastanawiał się nad przepisami meldunkowemi i z uwagi, że istniejący nakaz zgłaszania (meldowania) lokatorów w ciągu 12. godzin, nie da się fizycznie niejednokrotnie zrealizować, postanowił Wydział poczynić starania o zmianę tych postanowień.

l) również postanowił Wydział poczynić starania o zmianę wielu niekorzystnych przepisów ustawy wodociągowej. (Patrz prot. z dnia 31. X. 1913 roku w „Krakowianinie" Nr. 43).

ł) na kilku posiedzeniach komisyi Wydziału obradowano nad wydaniem regulaminu Towarzystwa, który ostatecznie uchwalono. (Regulamin podajemy do wiadomości Szan. Członkom w „Krakowianinie" Nr. 46).

m) ze względu na mające się odbyć w maju b. r. wybory do rady miejskiej, postanowił Wydział, aby Towarzystwo w akcyi wyborczej wzięło czynny udział, w którym to celu wybrano osobną komisyę. W sprawie tej rozwinęła komisya gorliwą czynność, a Wydział po przyjęciu do wiadomości dotychczasowej akcyi komisyi, uchwalił postawić z kuryi własności, a mianowicie: z koła II. a. (wielka własność) i z koła II. b. (mała własność) własnych kandydatów z pośród właścicieli realn.

Zwracamy uwagę, że obecnie występują następujący radcy: z koła II. a: 1) Dr. Leo, 2) Beringer, 3) Dr. Merz, 4) Dr. Ponikło, 5) Margulies, z koła II. b. 1) Judkiewicz, 2) Jarra, 3) Godzicki, 4) Dr. Gertler, 5) Miedniak, 6) Peroś, 7) Dr. Federowicz Tadeusz.

Odwołujemy się, do naszych artykułów w „Krakowianinie" Nr. 45 i mamy nadzieję, że Szan. wyborcy i wyborczynie nie zechcą się stać narzędziem menerów wyborczych, lecz zechcą głosować samodzielnie według własnego przekonania — na osoby niezawisłe dające gwarancyę, że w radzie miejskiej potrafią okazać cywilną odwagę i prawo właścicieli realności należycie bronić, jak również, że osoby głosujące przez pełnomocników, zechcą pełnomocnictwo z całem zaufaniem składać wyłącznie w biurze Towarzystwa właścicieli realności. Komisya zastanawia się obecnie nad osobami, na radców miejskich polecić się mającymi i niedługo listę kandydatów Szan. Członkom do wiadomości podamy.

n) nadto zajmował się Wydział sprawą reformy gminnej ordynacyi wyborczej i wieloma innemi sprawami, o których w „Krakowianinie" Szan. Członków informowaliśmy. Wspomnąć jeszcze wypada o wydrukowanej w „Krakowianinie" odbitce zajmującego odczytu Dra Wielowiejskiego, „o asanacyi ścieków miejskich i jej rentownem zastosowaniu". Prelegent przyrzekł na temat ten wygłosić również odczyt dla Szan. Członków naszego Towarzystwa i mamy nadzieję, że obietnicę swoją w niedługim czasie zrealizować zechce.

Za Wydział Tow. właścicieli realności
Dr. Fr. Mussil
prezes.

Preliminarz budżetu na rok 1914.

Przychody:

1) Wkładki członków (300 à 8)	K 2400·—	
2) Przypuszczalny przyrost członków (100 á 8)	„ 800·—	K 3200·—

Wydatki:

1) Koszta wydawnictwa „Krakowianina":

a) Druk egzemplarzy 10×80 .	K 800·—	
b) Honoraryum redaktora . .	„ —·—	
c) Ekspedycya, manipulacya, portorya i opaski	„ 200·—	K 1000·—

2) Koszta utrzymania biura:

a) Lokal i maszyna do pisania, światło, opał itd. (dostarcza bezpłatnie Dr. Musil w swej kancelaryi	K —·—	—·—
b) Utrzymanie personalu kancelaryjnego, papier, kalki, wstążki do maszyny, koszta utrzymania inkasenta i lepiacza, karty mieszkań, lepienie kart, biuro ogłoszeń, za salę	„ 1400·—	K 1400·—
c) Koszta Walnych Zgromadzeń, Wieców, broszur, odezw i innych druków, oraz różne nieprzewidziane wydatki .		„ 400·—
Razem . . .		K 2800·—

Kraków, dnia 31. marca 1914 r.

Zamknięcie rachunków Towarzystwa właścicieli realności w Krakowie za rok 1913.

Winien.

		Przychód.	K	K
		Saldo z dniem 1. stycznia 1913 (na książeczce Nr. 205.223		311·33
styczeń	11.	Wkładki członków . .	237·72	
luty	13.	„ „ . .	796·—	
marzec	18.	„ „ . .	606·—	
kwiecień	22.	„ „ . .	240·—	
maj	10.	„ „ . .	510·—	
czerwiec	16.	„ „ . .	392·—	
wrzesień	25.	„ „ . .	132·—	2913·72
		Narosłe odsetki w roku 1913		48·89
		Razem . . .		3273·94

Ma.

Rozchód.	K	K
Koszta utrzymania biura	550·—	
Krakowskie biuro ogłoszeń	600·—	
Rachunek drukarni Związkowej . .	394·—	
Koszta wydawnictwa „Krakowianina“	75·—	
Koszta podróży do Wiednia	265·—	
Inseraty w dziennikach.	60·20	
Pensye, dyety, noworoczne kursorów	143·60	
Wkładka do „Reichsverbandu“ . . .	64·—	
Litografie memoryałów.	20·—	
Honoraryum za interwenc. w Namiestn.	10·—	
Wkładka do Towarzystwa upiększania miasta Krakowa	6·—	
Prezent ślubny dla funkc. biura krak. Biura ogłoszeń	18·—	
Za gwóźdź dla oddziału „konnego Sokoła“	10·—	
Koszta wydatków komitetu wyborcz. do pod. osobisto-dochodowego .	82·99	
Portorya i inne drobne wydatki . .	32·88	2331·67
Stan na książeczce Kasy O. Nr. 205223 z dniem 1 stycznia 1914 r. . .		942·27
Razem . . .		3273·94

Kraków, dnia 31 marca 1914 r.

Dr. Alfred Szołayski	*Dr. Franciszek Mussil*	*Henryk Hoffmann*
sekretarz.	prezes.	skarbnik.

KOMISYA KONTROLUJĄCA:
Ks. Teodor Dembiński.

REGULAMIN
Towarzystwa właścicieli realności w Krakowie.

§ 1.
Zarząd Towarzystwa.

Zarząd Towarzystwa należy:
1) do Prezydyum,
2) „ Wydziału,
3) „ Walnego Zgromadzenia.

A. Zakres działania Prezydyum.

§ 2.
W skład Prezydyum wchodzą:
Prezes, dwaj Wiceprezesi, 2 Sekretarzy i Skarbnik.

§ 3.
Rozdział czynności.

Czynności w zakres Prezydyum wchodzące załatwia takowe:

A) przez uchwały członków Prezydyum zapadające na posiedzeniach, pisemnie lub circulando, ewentualnie telefonicznie;

B) przez Prezesa.

§ 4.
Czynności Prezydyum.

Do zakresu działania Prezydyum należą:

a) wszelkie czynności administracyjne, o ile się rozchodzi o rozporządzenie majątkiem Towarzystwa do wysokości kor. 150·—.

b) Załatwianie spraw Towarzystwa, które, ze względu na pośpiech i nagłość nie cierpią zwłoki, oraz załatwianie spraw, które jako mniejszej wagi będące, nie wymagają uchwały Wydziału.

Sprawy pod *b)* wymienione winny być jednak poddawane pod uchwały Wydziału, jeżeli tego przynajmniej dwóch członków Prezydyum przed głosowaniem zażąda.

c) Wysyłanie deputacyj.

§ 5.
Załatwianie circulando.

Załatwianie spraw circulando następuje na skutek zarządzenia Prezesa, celem uzyskania uchwały członków Prezydyum w drodze pisemnej przez rozesłanie przedstawienia sprawy na piśmie, oraz pisemnego wniosku.

W cyrkularzu winien być zarazem zakreślony czasokres do oświadczenia się.

Do ważności załatwienia sprawy circulando wymagana jest przynajmniej połowa głosów wszystkich członków Prezydyum.

Głosowanie odbywa się jak przy posiedzeniach prezydyalnych (§ 6).

O ile sprawa nie była traktowaną jako poufna — może być ogłoszoną w „Krakowianinie".

§ 6.

Posiedzenia prezydyalne.

Posiedzenia prezydyalne zwołuje Prezes w miarę potrzeby, względnie na wniosek conajmniej 3 członków Prezydyum.

W zaproszeniu uwidocznić należy: dzień, miejsce posiedzenia i porządek dzienny.

W wypadkach nagłych, może być posiedzenie prezydyalne zwołane telegraficznie lub telefonicznie.

Posiedzenie prezydyalne zdolnem jest do powzięcia uchwał, jeżeli przynajmniej 3. członków jest obecnych. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów; w razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący, który zresztą w głosowaniu nie bierze udziału.

§ 7.

Prezes.

Do zakresu działania Prezesa względnie jego zastępcy należy:

a) załatwianie spraw bieżących i administracyjnych o ile rozchodzi się o rozporządzenie majątkiem Towarzystwa do wysokości K 50.

b) przygotowywanie wszelkich spraw mających być przedmiotem obrad na posiedzeniach Wydziału i Walnych Zgromadzeń.

c) dozór nad kancelaryą Towarzystwa (§ 8 statutu).

d) wykonywanie uchwał organów Towarzystwa t. j. Prezydyum, Wydziału, względnie uchwał Walnego Zgromadzenia.

e) zwoływanie i przewodniczenie na posiedzeniach tych organów.

f) reprezentacya Towarzystwa na zewnątrz.

g) czuwanie nad przestrzeganiem statutu i regulaminu Towarzystwa.

Dla celów informacyjnych może Prezes porozumiewać się z poszczególnymi członkami Prezydyum i Wydziału.

B. Wydział,

§ 8.

Właściwość.

Wydział załatwiać ma wszystkie te sprawy, które nie są zastrzeżone Walnemu Zgromadzeniu (§ 9 statutu), które nie zostały załatwione po myśli § 4 niniejszego regulaminu przez Prezydyum.

Posiedzenia Wydziału zwołuje Prezes w miarę potrzeby, względnie na wniosek postawiony po myśli § 8 statutu.

Na posiedzenia Wydziału należy członków Wydziału zaprosić pisemnie z podaniem porządku dziennego. W wypadkach nagłych może zaproszenie nastąpić telegraficznie lub telefonicznie bez podania porządku dziennego.

Nad wnioskami członków postawionymi dopiero na posiedzeniu Wydziału, należy obradować dopiero wtedy, o ile Wydział uzna je za nagłe.

O zdolności Wydziału do powzięcia uchwał i o głosowaniu postanawia § 8 statutu.

O ile uchwał nie uznano za poufne, należy je w protokolarnem sprawozdaniu ogłosić, w miarę możności w „Krakowianinie".

§ 9.

Załatwianie spraw i powzięcie uchwał Wydziału circulando dozwolone jest jedynie w nagłych wypadkach a jeżeli temu sprzeciwia się $1/4$ część członków Wydziału, należy zaniechać załatwienia circulando, — a odnośną sprawę należy załatwić na najbliższem posiedzeniu Wydziału.

Głosowanie odbywa się podobnie, jak postanowiono w § 5 niniejszego regulaminu.

Do ważności załatwienia sprawy circulando potrzebną jest przynajmniej $1/3$ część głosów wszystkich członków Wydziału.

C. Ogólne postanowienia odnośnie do posiedzeń Prezydyum, Wydziału i Walnych Zgromadzeń.

§ 10.

Referaty.

Dla spraw będących przedmiotem obrad Wydziału względnie Walnego Zgromadzenia, ustanowić może Prezydyum, względnie Prezes, jednego, lub w miarę potrzeby więcej referentów.

W ten sam sposób i w tym samym celu, można ustanawiać też komisye, które znowu ze swej strony ustanowić mają referenta względnie koreferenta i o tem przed Walnem Zgromadzeniem, Prezydyum zawiadomić.

Referentowi, względnie koreferentowi należy w sprawach dla których ustanowieni zostali, podczas obrad na posiedzeniach Wydziału i Walnych Zgromadzeniach udzielić najpierw głosu.

Jak również należy im udzielić głosu po skończonej dyskusyi.

§ 11.

Porządek dzienny i wnioski nagłe.

Prezes, względnie jego zastępca, ma obowiązek ułożyć porządek obrad posiedzeń prezydyalnych i Wydziału, jakoteż Walnego Zgromadzenia.

§ 12.

Dyskusya.

Przewodniczący kieruje obradami i udziela głosu w porządku w jakim się poszczególni członkowie do głosu zapisali.

Nie wolno mowcy odbiegać od tematu.

Mowcy wolno jedynie dwa razy w jednym i tym samym przedmiocie udzielić głosu, z wyjątkiem jeżeli się rozchodzi o osobiste lub faktyczne sprostowanie.

Przewodniczący ma prawo, mowcy, który mimo zwróconej uwagi, odbiega od tematu, głos odebrać.

§ 13.

Zamknięcie dyskusyi.

Wniosek na zamknięcie dyskusyi należy zaraz poddać pod głosowanie.

Zgłaszającym się po przyjęciu tego wniosku nie wolno głosu udzielać i tylko ci mowcy, którzy się

przed takim wnioskiem do głosu zapisali, mają prawo przemawiać. O ile jest wielu mowców do głosu jeszcze zapisanych, może Zebranie zażądać wyboru dwóch mowców generalnych z których jeden ma przemawiać za postawionym wnioskiem, drugi przeciw. Po przemówieniu tych dwóch generalnych mowców należy przystąpić do głosowania.

Przed głosowaniem wolno jedynie w celu faktycznego sprostowania lub w sprawie regulaminu głos udzielić.

W każdym razie przysługuje referentowi — jako ostatniemu głos.

§ 14.

Głosowanie.

Przed przystąpieniem do głosowania, ma przewodniczący w krótkości przedstawić zebrane wnioski.

Głosowanie odbywa się w następującym porządku:

a) nad wnioskiem nieprzyjęcia wniosku referenta.
b) nad zgłoszonym ewentualnie wnioskiem na odroczenie.
c) nad wnioskami na zmianę i to w takim porządku, aby zawsze najpierw najdalej idący wniosek poddać pod głosowanie.
d) nad zgłoszonymi dodatkowymi wnioskami.
e) przy wnioskach obszernych należy zawsze poprzód cały referat odczytać, aby zebranie zapoznało się z całością sprawy, a następnie dopiero należy nad każdym pojedynczym ustępem względnie paragrafem głosować.

§ 15.

Wnioski i rezolucye merytoryczne.

Wnioski i rezolucye merytoryczne w ważnych sprawach Towarzystwa, oraz w sprawach zmian ustaw, winny być na polecenie przewodniczącego przed głosowaniem należycie sformułowane i na piśmie podane.

§ 16.

Słuchacze i goście.

Słuchacze i goście (o ile takowi po myśli § 5 ust. *e)* statutu będą dopuszczeni) nie mają ani prawa głosu, ani prawa stawiania wniosków.

§ 17.

Wykłady i odczyty.

Wykłady i odczyty, które ewentualnie także przez niecżłonków wygłaszane być mogą, muszą być zgłoszone u Prezesa z podaniem krótkiej treści.

§ 18.

Posiedzenie poufne.

Przewodniczący może posiedzenie uznać za „poufne“ i zarządzić opuszczenie sali posiedzeń przez słuchaczy, gości i sprawozdawców dzienników.

§ 19.

Protokół posiedzeń.

Z każdego Walnego Zgromadzenia ma sekretarz względnie tegoż zastępca sporządzić protokół, który po przyjęciu, przez przewodniczącego i protokołującego poppisanym i w najbliższym numerze „Krakowianina“ wydrukowanym być winien.

O ileby co do sformułowania protokołu powstały między przewodniczącym i protokołującym różnice zdań, rozstrzygają rzecz obecni na posiedzeniu członkowie Prezydyum.

§ 20.

Opublikowanie w dziennikach.

Prezydyum przysługuje prawo ważne kwestye dotyczące właścicieli realności podawać do wiadomości publicznej za pośrednictwem dzienników.

§ 21.

Deputacye.

W sprawach ważnych może Prezydyum, Wydział lub Walne Zgromadzenie delegować do Władz państwowych, krajowych i autonomicznych — deputacye.

D. Kancelarya i załatwianie agend Towarzystwa.

§ 22.

Kancelarya i personal.

O ile Towarzystwo nie posiada własnej kancelaryi, ustanawia Prezydyum sposób załatwiania agend Towarzystwa.

Nadzór nad kancelaryą jakoteż przyjmowanie i oddalanie personalu należy do Prezesa (§ 8 statutu).

§ 23.

Wszelkie nadchodzące do Towarzystwa pisma, podania, listy itd. należy wciągnąć do dziennika przy podaniu krótkiej treści tychże z uwidocznieniem dnia wpływu; w dzienniku również należy uwidocznić sposób i dzień załatwienia.

§ 24.

Raptularz.

Co do zapadłych i wykonać się mających uchwał, należy prowadzić raptularz, nad którym ewidencyę również prowadzi sekretarz lub tegoż zastępca.

§ 25.

Kasowość.

Należy prowadzić książkę dochodów i rozchodów. Skarbnik lub tegoż zastępca obowiązany jest każdego miesiąca sprawdzić książkę wraz z rachunkami i kwitami, i kasę skontrować.

Rzeczą skarbnika jest też starać się o należytą fruktyfikacyę gotówki.

Wszelkie asygnaty winny być przez Prezesa lub tegoż zastępcę, oraz przez skarbnika lub tegoż zastępcę podpisywane.

Co najmniej raz do roku winna komisya rewizyjna w obecności Prezesa lub tegoż zastępcy, wszystkie książki, kwity i rachunki zbadać i sprawozdanei o tem złożyć pisemnie Prezydyum.

§ 26.

Registratura.

Wszystkie, do tej samej sprawy odnoszące się akta należy razem zbierać i przechowywać w specyalnej liczbami oznaczonej skrytce i w tym celu założyć indeks, aby ułatwić sposób odnalezienia aktów.

Każdy członek Prezydyum jest uprawniony akta owe w kancelaryi Towarzystwa przeglądać.

Kraków, dnia 4 grudnia 1912 r.

Dodatkowa opinia przesłana Magistratowi stoł. król. m. Krakowa dnia 26. lutego 1914 roku w sprawie projektowanej ustawy krajowej dla stróżów.

Świetny Magistrat król. stoł. miasta Krakowa

do L. $\frac{17422}{I.\ b}$/1912.

Towarzystwo właścicieli realności
w Krakowie.

przedkłada dodatkową opinię w sprawie projektowanej ustawy krajowej dla stróżów.

Świetny Magistracie!

Na wezwanie Świetnego Magistratu z 12/2 1912 L. 17422/1912 przedłożyło Tow. właśc. realn. w Krakowie wnioski, co do zmian, względnie uzupełnień wprowadzić się mających do projektowanej ustawy krajowej dla stróżów.

Z uwagi na doniosłość tej sprawy, Zarząd Towarzystwa przeprowadził nad projektem ponowną dyskusyę, zakończoną uchwaleniem wniosków, zmierzających do uzupełnień projektu ustawy, jeszcze w następujących kierunkach:

1. Jest rzeczą wskazaną, by ustawa nie wykluczała kobiety od pełnienia obowiązków stróżowskich, zarówno ze względów na równouprawnienie ekonomiczne jak i dobrze zrozumianym interesie właścicieli realności. Doświadczenie bowiem uczy, że w przeważnej ilości wypadków faktycznie żony stróżów pełnią ich obowiązki, przyczem odznaczają się niejednokrotnie większą od mężczyzn dbałością o czystość i porządek.

Z tego powodu dla usunięcia wątpliwości wnosimy o dodanie

do § 1. po słowach „uważać te osoby" słów „obojga płci".

2. Aby zapobiedz fałszywej interpretacyi § 3. projektu, iż obowiązki stróżowskie może pełnić osoba specyalnie i wyłącznie do tego ustanowiona i to w tym samym domu, prosimy o dodanie: do § 3. po słowach „dla każdego domu należy ustanowić stałego stróża" zdania:

„o ile Magistrat, mając na względzie rozmiary i rentowność domu tudzież ilość mieszkańców nie zezwoli na powierzenie obowiązków stróża innej, wskazanej przez właściciela domu osobie służebnej, zamieszkałej w tymże domu"

oraz o dodanie do § 9. nowego ustępu:

„Właściciele domów o mniej aniżeli 16 pokojach lub stancyach mogą funkcye stróżów polecić osobie w jednym z sąsiednich domów mieszkającej".

3. Pismem z dnia 29/2 1912 r. zaprojektowaliśmy dodanie w ustępie drugim § 3. projektu po słowie „parterowych" zdania „i jednopiętrowych o ilości co najwyżej 10 skromnych ubikacyi". Gdy słowo „ubikacyi" mogłoby dać powód do fałszywej interpretacyi, proponujemy obecnie jaśniejszą stylizacyę tego dodatku w słowach:

„i jednopiętrowych o ilości co najwięcej 10 skromnych pokoi lub stancyi".

4. Celem zapewnienia niezbędnej, szybkiej egzekutywy prosimy o uzupełnienie ostatniego ustępu § 12. projektu po słowach „c. k. Dyrekcyi policyi w Krakowie" — zdaniem:

„która orzeczenia swe wydaje prawomocnie z wykluczeniem dalszych środków prawnych".

5. Gdy leży w interesie porządku oraz właścicieli realności, aby wydane przez Magistrat polecenia były przez stróżów ściśle wykonywane pod grozą kar porządkowych samą ustawą objętych, wnosimy o uzupełnienie § 6. projektu po 2-gim ustępie zdaniem:

„Stróżów niespełniających w należyty sposób wydawanych przez Magistrat poleceń co do utrzymywania porządku i czystości — karać będzie Magistrat grzywnami od 1 K do 20 koron".

Odpowiedź przesłana dnia 26. lutego 1914 r. Polskiemu Związkowi Narodowemu w sprawie uregulowania płac i poborów stróżów.

Szanowny Polski Związek Narodowy
w Krakowie.

W odpowiedzi na pismo Szan. Związku Narodowego z 28. października 1913, przyznaje podpisane Towarzystwo właścicieli realności w Krakowie, iż ustalenie wzajemnych praw i obowiązków właścicieli domów i stróżów, jest zwłaszcza ze względu na osoby dozorców domu kwestyą pilną — pomimo tego jednak nie może być rozwiązaną odrazu, owszem, możliwa tu tu jest tylko droga postępu, którego przyspieszenie powinno być celem stron obu.

Wydział Tow. właść. realn. rozpatrzył odezwę Wydziału Polskiego Związku Narodowego i odnośnie do żądań tamże postawionych może oświadczyć, przechodząc po kolei postulaty w odezwie wymienione, co następuje:

1. Wydział Towarzystwa właścicieli realności z całą gotowością w miarę możności starał się o przyspieszenie uchwalenia regulaminu określającego stosunek prywatno-prawny właścicieli realności do dozorców i wezwany przez Świetny Magistrat m. Krakowa o zaopiniowanie projektu ustawy do tej kwestyi się odnoszącej, niezwłocznie pod dniem 28. II. 1912. opinię swą przesłał.

2. Wedle zdania Wydziału Towarzystwa właścicieli realności, życzeniem wszystkich właścicieli realności jest uzyskanie jako dozorców domu ludzi wyszkolonych, nie mniej jednak stwierdzić należy, że wyszkolonych dozorców domu brak, że zaledwo niski procent dozorców domu są nimi zawodowo-wyszkoleni, reszta zaś są to ludzie trudniący się innym zawodem, dla których obowiązki dozorcy domu są nie znane.

Rzeczą zatem organizacyi zawodowych dozorców domu byłoby postarać się o odpowiednią ilość wyszkolonych, zawodowych dozorców.

3. Wydział Tow. właścicieli real. stojąc na stanowisku wolności pracy, wolności organizacyi, nie może popierać żądania Wydziału Polskiego Związku Narodowego, ile, że byłoby to ograniczeniem w poszukiwaniu uczciwej pracy przez osoby, które dla jakichkolwiek powodów nie należą do Polskiego Związku Narodowego.

4. Z wyrażonem pod 4) żądaniem, Wydział Towarzystwa właścicieli realności zupełnie się solidary-

zuje i chętnie widzi w projekcie ustawy przez Magistrat m. Krakowa opracowany ustęp, który wyraźne zawiera zastrzeżenie, że za czynności nie należące do obowiązków dozorcy domu, należy się temuż osobne wynagrodzenie (§ 6. projektu).

5. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że dozorcy domu należy się odpowiednie mieszkanie, co do rozmiarów tegoż jednak ze względu na różnorodne stosunki ekonomiczne właścicieli realności, Wydział nie może popierać żądania Polskiego Związku Narodowego, aby ilość i obszar mieszkania były stale unormowane, kwestya ta musi być pozostawiona umowie stron, podobnie jak kwestya opalu i światła. Nie należy bowiem zapominać, że z jednej strony przy realnościach małych, należących do osób niezamożnych, podobne świadczenia z góry bezwzględnie unormowane, okazać by się mogły zbytnim ciężarem, z drugiej zaś strony, zwłaszcza w domach już wybudowanych, urządzenie wymaganych ubikacyi okazać by się mzgło ze względów technicznych niemożliwe.

6, 7. Wydział Towarzystwa właścicieli realności sympatycznie odnosi się do żądania w tych ustępach wyrażonego, jednakże dla braku odnośnych ustaw nie jest w możności żadnych oświadczeń uczynić i sądzi, że jest rzeczą istniejących organizacyi zawodowych dozorców domu w Austryi postarać się o wniesienie ustaw w tym kierunku.

8. Powołując się na wywody w ustępie 2-gim i 5-tym przytoczone, przy uwzględnieniu okoliczności, że z jednej strony procent zawodowych dozorców domu jest w Krakowie zbyt niski, że suma obowiązków dozorcy w miarę wielkości i położenia domu jest różną, że wśród właścicieli domów znajdują się także jednostki ekonomicznie słabe, Wydział Towarzystwa właścicieli realności jest zdania, że wysokość wynagrodzenia dozorcy domu musi być pozostawiona umowie pomiędzy strony, tem więcej, że z reguły obowiązki dozorcy domu są tylko ubocznymi, zwłaszcza przy realnościach mniejszych.

9. Wydział Towarzystwa właścicieli realności nie jest w możności dać jakiejkolwiek gwarancyi, iż ustawa normująca stosunki prawne dozorców domu, przyjdzie pod rozpatrzenie Wys. Sejmu Krajowego w najbliższej kadencyi, ile że na dalszy tok sprawy Towarzystwo właścicieli realności niema żadnego wpływu.

Udzielając niniejszą odpowiedź na Szan. pismo Wydziału Polskiego Związku Narodowego nie możemy się wstrzymać od uwagi, że zagrożenie strejkiem dozorców domu jest conajmniej nieoględnem i nie sądzimy, aby znalazła się czy to jednostka czy też grono osób, któreby chciało dla osobistej ambicyi narazić i tak niezbyt dobrze uposażonych dozorców domu na skutki strejku i znalezienia się całych ich rodzin bez dachu.

Naszem zdaniem, jedynie spokojne na uczciwych a dla obu stron możliwych warunkach zawieranie umów, sumienne dotrzymywanie tychże, usuwanie nadużyć z tej lub owej strony popełnianych, dążenie do polepszenia stosunków w miarę możności, może kwestyę tę rozwiązać.

Strejk przy szczególnym stosunku zaufania jakie musi mieć właściciel do dozorcy domu, chociażby chwilowo nawet do sukcesu dozorców domu doprowadził, musiałby w konsekwencyi spowodować rozwiązanie umowy i szukanie innego dozorcy, zwłaszcza z poza sfery organizacyi Polskiego Związku Narodowego.

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Wydziału Towarzystwa właścicieli realności w Krakowie, z dnia 26. stycznia 1914.

Obecni: prezes Dr. Mussil, wiceprezes X. Janicki, sekretarz Dr. Szołayski, pp. Baczyński, Godzicki, Klimczyk, Dr. Mączka, Sławiński, Stachowski, Tchórzewski. Nieobecność swą usprawiedliwili pp. wicepr. inż. Żeleński X. Dr. Korzonkiewicz, Miedniak, i Iglicki.

Porządek dzienny: 1) Sprawy bieżące, 2) Odczytanie protokółu z ostatniego posiedzenia, 3) Sprawa regulaminu, płacy i mieszkań stróżów (ref. p. sekr. Baczyński), 4) Wybory do Rady miejskiej (ref. prezes Dr. Mussil), 5) Wnioski członków.

Po zdaniu sprawy przez prezesa o bieżących sprawach, wygłosił p. sędzia Baczyński referat w sprawie regulaminu płacy i żądań stróżów. Referent przeszedł po kolei wszyskie żądania stróżów, podniesione w piśmie Polskiego Związku Narodowego, wystosowanem w dniu 28. października 1913 do Towarzystwa i wskazawszy na brak wykwalifikowanych dozorców domów w Krakowie o których winna w pierwszym rzędzie postarać się Organizacya stróżów, dowodził że: Towarzystwo nie może popierać żądania Polskiego Związku Narodowego, by przyjmowanie stróżów odbywało się jedynie za pośrednictwem tegoż Związku, natomiast uznaje żądania stróżów, by za czynności nie należące do właściwego zakresu ich działania, byli osobno wedle umowy wynagradzani, jak również by dozorcy otrzymywali odpowiednie mieszkania, natomiast nie może Towarzystwo się zgodzić na żądania, by obszar mieszkania i ilość ubikacyi, jak również wynagrodzenie pieniężne stróżów były z góry stale i jednolicie uregulowane, gdyż należy liczyć się z różnorodnymi stosunkami ekonomicznymi właścicieli realności, wobec czego te kwestye muszą być pozostawione swobodnej umowie stron.

Towarzystwo sympatyzuje z żądaniem stróżów co do zabezpieczenia ich na wypadek niezdolności do pracy — lecz w tym kierunku potrzebne jest ustawowe uregulowanie kwestyi, co usuwa się z pod kompetencyi Towarzystwa, podobnie jak ustawowe unormowanie stosunków prawnych dozorców domów.

W końcu przestrzega referent przed groźbą strejku, jako niestosowną i dla samychże stróżów szkodliwą.

Po przeprowadzonej dyskusyi, Wydział przyjął do wiadomości wnioski referenta i uchwalił dać Polskiemu Związkowi Narodowemu odpowiedź w duchu wywodów referenta, a zarazem podziękował referentowi za rzeczowy i sumienny referat.

Referent wskazał następnie na potrzebę uzupełnienia pewnemi poprawkami pisma Towarzystwa, wniesionego do Magistratu z opinią w sprawie projektu ustawy krajowej, określającej prawne stanowisko stróżów domowych w Krakowie.

W szczególności referent wniósł by 1) zapewnić kobietom możność pełnienia obowiązków stróżowskich przez dodanie do § 1. projektu ustawy słów „obojga płci“, 2) żądanie Towarzystwa o uwolnienie od obowiązku utrzymywania stróżów w domach jednopiętrowych o ilości co najwyżej 10. skromnych ubikacyj jaśniej określić, przez zastąpienie słowa „ubikacyi“ przez wyrazy „pokoi lub stancyi“, 3) dodać do § 9. projektu ustawy ustęp:

„Właściciele domów, o mniej niż 16. pokojach lub stancyach, mogą funkcye stróża polecić osobie w jednym z sąsiednich domów mieszkającej“.

4) Celem zapewnienia szybkiej egzekutywy orzeczeniom Dyrekcyi policyi w sprawach doraźnego rozwiązania stosunku służbowego dodać do § 12. projektu ustawy, iż „orzeczenia swe wydaje Dyrekcya policyi prawomocnie, z wykluczeniem dalszych środków prawnych.

W toku ożywionej dyskusyi nad tymi wnioskami, postawił sekretarz Dr. Szołayski wniosek uzupełnienia opinii Towarzystwa jeszcze dalszymi postulatami: 1) aby zasadnicze postanowienie § 3. projektu ustawy iż „dla każdego domu należy ustanowić stałego stróża“ złagodzić ze względów słuszności dodatkiem:

„O ile Magistrat mając na względzie rozmiary i rentowność domu, tudzież ilość mieszkańców nie zezwoli na powierzenie obowiązków stróża — innej — wskazanej przez właściciela domu osobie służebnej, zamieszkałej w tymże domu“.

2) Aby już w samej ustawie projektowanej, a nie dopiero w regulaminie przez Magistrat wydać się mającym, była określona odpowiedzialność stróżów za niedopełnianie poleceń Magistratu przez dodanie do § 6. projektu ustawy ustępu:

„Stróżów, niespełniających w należyty sposób wydawanych przez Magistrat poleceń co do utrzymywania porządku i czystości — karać będzie Magistrat grzywnami od 1. do 20. Koron.

Wydział uchwalił wnioski referenta, tudzież sekretarza Dra Szołayskiego.

Następnie referent prezes Dr. Mussil przedstawił sprawę zbliżających się wyborów do Rady miejskiej, zaznaczając potrzebę zastanowienia się nad stanowiskiem, jakie zająć wypadnie Towarzystwu w tej doniosłej akcyi obywatelskiej.

W poufnej dyskusyi nad tą kwestyą przyjęto wniosek referenta, o wybór osobnej Komisyi, której zlecono rozpatrzenie się w sytuacyi.

Na tem posiedzenie o godzinie 8. wieczorem zamknięto.

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Wydziału Towarzystwa właścicieli realności w dniu 27. marca 1914. roku odbytego.

Obecni: Prezes Dr. Mussil, sekretarz Dr. Szołayski, skarbnik Hoffmann, pp. Godzicki, Iglicki, Klimczyk, X. Dr. Korzonkiewicz, Dr. Krzetuski, Dr. Mączka, Miedniak, Pająk, Sławieński, Tchórzewski, Wolny. Usprawiedliwili nieobecność ks. superior Janicki i p. Stachowski.

Porządek dzienny:

1. Sprawy bieżące.
2. Odczytanie protokółu z ostatniego posiedzenia.
3. Ważna sprawa uzyskania uchwały Rady miejskiej odnośnie do reskryptu ministerstwa skarbu z dnia 14. lutego 1914 roku, L. 6149 co do zastosowania postanowień amnestyjnych przy wymiarze podatku domowo-czynszowego. (Referent prezes Dr. Mussil).
4. Sprawozdanie komisyi w sprawie wyborów do Rady miejskiej z dalszej akcyi.
5. Wniosek Prezydyum na dalszą zmianę statutu (Referent wiceprezes inżynier Stanisław Gabryel Żeleński).
6. Wnioski członków.

Prezes Dr. Mussil przedstawia, że Ministerstwo Skarbu reskryptem z 14. lutego 1914 roku zezwoliło w zastosowaniu postanowień amnestyjnych noweli do ustawy o podatkach osobistych na tę ulgę przy wymiarze podatku domowo-czynszowego, iż różnicę między sumą dochodu dotychczas z domu fasyonowaną, a sumą fasyonowaną na dwulecie 1914 15 ma być rozłożoną na 14 rat rocznych w ten sposób, iż z owej nadwyżki dochodu podpadać będzie co roku wymiarowi podatku domowo-czynszowego tylko jedna czternasta część owej nadwyżki,

Otóż mowca wykazuje, iż tę samą ulgę winien przyznać Magistrat odnośnie do podatków gminnych od owej nadwyżki. Celem uzyskania takiej ulgi od Gminy projektuje mowca wniesienie stosownego podania do Rady miejskiej, co też po przeprowadzonej dyskusyi jednogłośnie uchwalono.

Przystępując do drugiego punktu porządku dziennego zdał prezes Dr. Mussil sprawę z dotychczasowej akcyi komitetu wyborczego, który pracy swei jeszcze nie ukończył i n najbliższem posiedzeniu listę kandydatów przedłoży.

Nad udziałem Towarzystwa w wyborach do Rady miejskiej rozwinęła się ożywiona dyskusya. Radca Dr. Krzetuski podnosi, że uchwała komitetu wyborczego Towarzystwa zalecająca samodzielne postawienie wszystk ch kandydatów z wielkiej i małej własności w liczbie 12-tu kryje votum nieufności dla dotychczasowych radców będących równocześnie członkami Wydziału Towarzystwa. Uchwała komitetu sprowadzi tylko rozbicie głosów i dlatego mowca zaleca wejście w porozumienie z komitetem wyborczym grupy mieszczańskiej i stawia wniosek o porozumienie się z tą grupą w sprawie wyborów.

Radca Miedniak broni radców miejskich — wykazując trudne położenie radców właścicieli realności wobec rosnącego naporu partyi urzędniczej. Mowca popiera wniosek Dra Krzetuskiego.

Radca Wolny zwalcza wniosek Dra Krzetuskiego i pochwala stanowisko zajęte przez komitet wyborczy Towarzystwa, jako zasadnicze pełne odwagi i samodzielności. Lepiej paść z honorem w walce pod sztandarem sanacyi stosunków miejskich, niźli wchodzić w wątpliwej wartości kompromisy, które i tak nie byłyby dotrzymane przez drugą stronę t. j. grupę mieszczańską. Należy kres położyć dotychczasowemu systemowi mianowania przez partyę rządzącą kandydatów przy pomocy korupcyi wyborczej.

Radca Iglicki podnosi z żalem ciągłe zmniejszanie się ilości właścicieli realności wśród radców miejskich, co powoduje rosnącą w Radzie obojętność dla spraw właścicieli realności. Mowca popiera wniosek Dra Krzetuskiego wyrażając nadzieję, iż grupa mieszczańska da się skłonić do przyjęcia na jej listę przedstawicieli Towarzystwa.

Radca Dr. Krzetuski potępia „darwinistyczny“ pogląd ną życie polityczne. Te ciągłe walki mają źródło tylko w chęci tworzenia wciąż nowych grup i odcieni partyjnych. Główne ataki opozycyi zwracają się przeciw autokratyzmowi prezydyum miasta i przeciw korupcyom wyborczym. Autokratyzm prezydenta Dr. Leo choć niewątpliwy niesie jednak miastu korzyści. Zaś korupcya wyborcza jest „malum necessarium“ jakie niesie ze sobą życie konstytucyjne.

Radca Godzicki popiera wniosek Dra Krzetuskiego i odrzuca walkę.

Radca Miedniak nie widzi szans zwycięstwa listy Towarzystwa i radzi raczej skoncentrować siły na walkę wyborczą po uchwaleniu nowego statutu wyborczego przez ustępującą Radę.

Prezes Dr. Mussil wykazuje, że doświadczenia lat ubiegłych przemawiają przeciw wchodzeniu

na zawodne drogi kompromisów. Kompromisy trzechkrotnie zawodziły Towarzystwo. Przed trzema laty przyrzeczono wprost ze strony Komitetu mieszczańskiego wciągnięcie przedstawiciela Towarzystwa na listę kandydatów do Rady miejskicj Na tej podstawie przyszedł do skutku fakt wyborczy z kołem mieszczańskiem, który mimo pewnych przyrzeczeń nie został dotrzymany.

Z tych powodów mowca jest zdania, że jeśli Towarzystwo ma podjąć walkę wyborczą — winno to uczynić samodzielnie nie wchodząc w kompromisy, które bywają traktowane tylko jako fortel wyborczy.

Sekretarz Dr. Szołayski wykazuje, że bez reasumcyi uchwały Wydziału z dnia 10. marca 1914 r., która zatwierdziła uchwałę komitetu wyborczego, nie mógłby wniosek Dra Krzetuskiego być oddany pod głosowanie. Reasumpcyi zaś należy się sprzeciwić ze względów zasadniczych i rzeczowych. Komitetem, a także wydziałem powodowała dbałość o interesa właścicieli realności. W Radzie nie tylko nie ma zrozumienia dla ekonomicznego położenia właścicieli, lecz co gorsze objawia się w niej coraz wyraźniejsza tendencya wyciskania z nich „per fas et nefas“ ostatniego grosza.

W ten sposób nietylko zagrożony jest prywatny interes właścicieli, lecz naraża się również to trwałe źródło dochodów gminy, jaką jest nieruchomość prywatna na wyczerpanie, a ponadto osłabia się ten stan obywatelski, najsilniej z losami miasta związany, który w wysokiej mierze o charakterze miasta stanowi.

Uchwalenie niesprawiedliwej noweli do ustawy budowlanej, projektowanie opłaty od przyrostu wartości nieruchomości, a wreszcie przerzucenie na właścicieli przyległych realności ogromnych kosztów rekonstrukcyi ulic spowodowanej budową linii tramwajowych są skandalicznym dowodem bezwzględnego traktowania prywatnej własności nieruchomej — której groźny stan finansowy bywa w Radzie lekceważony i niedoceniany.

Na tle tak wadliwych stosunków — autokratyzm Prezydenta miasta nie przedstawia się bynajmniej tak niewinnie, jak tego chce Dr. Krzetuski, gdyż niweczy z góry wszelką samodzielność myśli i tłumi wszelką rozważną krytykę tak niezbędną w sprawach ekonomicznych. Towarzystwo nie może wchodzić w kompromis z organizacyami wykazującemi w praktyce wręcz przeciwnie poglądy na stosunki w Radzie miejskiej.

Dlatego mowca sprzeciwia się uchwaleniu wniosku radcy Dra Krzetuskiego.

Po dalszej dyskusyi wnioskodawca Dr. Krzetuski wniosek swój cofnął.

Na tem posiedzenie o godz. 8. wieczór zamknięto

SPIS CZŁONKÓW

Towarzystwa właścicieli realności w Krakowie z dniem 1. stycznia 1914 roku.

Anczyc Wacław
Armatowicz Feliks
Aleksandrowicz Włodzimierz
Adamska Florentyna
Adamski Dr. Stanisław
Bieniarz Władysław
Braun Dr. Stanisław, Prof. Un. Jag.
Będzikiewicz Jan
Bętkowska Helena
Beringer Wandalin
Boguszowa Leontyna
Bąkowska Antonina
Butelski Jan
Büttner Andrzej
Bujwidowa Kazimiera
Bisanz Jan
Barberowski Ferdynand
Balicki Józef
Blumenthal Emil
Biskup Stanisław
Bochnak Władysław
Bielańscy Adam Jan i Helena
Baranowski Józef
Braun Włodzimierz
Bieńkowska Lucyna
Baczyński Jan Aleksander
Bakałowicz Helena
Bańkowska Natalia
Cercha Stanisław
Chrzanowski Eustachy
Czunko Adam
Chmurski Anastazy
Czarnek Władysław
Cukrowicz Klotylda
Caputa Ks. Dr. Józef
Cercha Dr. Maksymilian
Chwalibogowski Nałęcz Lejko
Czaputowicz Aleksander
Czunko Karol i Julia
Doboszyński Dr. Adam
Dłużyński Wacław
Damski Dr. Wacław
Dobrzańska Melania
Dobrowolski Dr. Stanisław
Datkowa Józefa
Dudziak Kajetan
Dunikowski Jan
Dębski Antoni
Drukarnia Związkowa
Ekielski Władysław
Elterlein Zygmunt
Dom Egipski
Friedlein Julian
Federowicz Jan Kanty
Franciszkanie OO.
Francman Zygmunt
Filasiewicz Aleksander
Fetter Karol
Frodymowa Florentyna
Gąsiorowski Andrzej
Gwiazdomorska Marya
Gulkowski Jan
Gramatyka Tomasz
Grodyńska Aniela
Gablenz Wiktor
Geppertowa Marya
Glaser Józef
Godzicki Jan
Godek Aleksander
Gertler Dr. Julian
Grodziccy Władysławowie
Górska Janina
Gulkowska Marya
Golińska-Daszyńska
Górczana Marya
Gołąb Kazimierz
Górka Ludwik
Gałecka Stanisława
Glonczyk Helena
Gawłowska Jadwiga
Hoffman Henryk
Heurteux Wiktorya
Hrebenda Władysław
Honkiszewski Leopold
Hucuł Dymitr
Heggenberger Jacek
Horwath Apolinary
Hoesik Ferdynand
Halski Ludwik
Horak Antoni
Horainowa Olga
Iglicki Stefan
Jaworski Dr. Zygmunt
Jakubowska Florentyna
Jakubowski Dr. Jan, członek hon.
Jezierski Karol
Janicka Kamila
Jakubowski Dr. Maciej, Prof. Un. J.
Kurkiewicz Leon
Klimczyk Michał
Krzyżanowski Stanisław
Konopka Jan
Koziański Antoni
Kowalski Zygmunt, Dyrektor Miejs. Kasy Oszcz.
Miejska Kasa Oszczędności
Kożikowska Zofia
Kostka Karol
Kowalska Felicya
Korzonkiewicz Ks. Dr. Jan, Profesor Uniw. Jagiell.
Kummer Augustyn
Kowalski Aleksy
Krzetuski Dr. Karol

Koy Dr. Michał
Kozłowscy Franciszek i Zofia
Krycińska Apolonia
Kozłowski Piotr
Kritzlerowa Józefa
Klugerowa Stefania
Krzesz Męcina Józef
Kawecka Róża
Kisielewska Zofia
Kleczkowscy Dr. Tadeusz i Róża
Kwiatkowski Karol
Kaczmarski Władysław
Krzymuski Profesor Dr. Edmund
Korczyński Dr. Antoni
Kałuska Jadwiga
Kisielewski Seweryn
Krzyżanowska Marya
Kollegium OO. Jezuitów
Kupczyńska Janina
Krzepowski Wacław
Krokiewicz Dr. Antoni
Kuczyński Franciszek
Kwiatkowska Józefina
Leo Dr. Juliusz, Prezydent m. Krakowa, członek hon.
Launerowie
Limanowski Lucyan
Lauerowie Franciszkowie
Lesikowski Ignacy
Lewkowiczowa Stanisława
Lipowski Dr. Konstanty
Laskowski Ryszard
Lenert Adam
Ledóchowski Hr. Mieczysław
Lipskie Stefania i Konstancya
Łozińska Genowefa
Łapiński Dr. Kazimierz
Macharski Franciszek
Mende Adolf
Misiorowski Franciszek
Miedniak August
Mroczek August
Maurizio Jan
Michałowska Hr. Józefa
Meisnerowa Stanisława
Murdzieński Dr. Franciszek
Mussil Dr. Leopold
Mussil Dr. Franciszek
Mączka Dr. Tomasz
Matuszewski Henryk
Matuszyński Stanisław
Mrozowicki Stanisław
Mendelsburg Zygmunt
Markiewicz Andrzej
Mitasiński Józef
Mrazek Mieczystaw i Felicya
Mohr Józef
Mikulski Franciszek
Myszkowski Stanisław Henryk
Masłowscy Teofil i Antonina
Małecki Tomaszkiewicz Hipolit i Antonina
Markus Karol
Magnuski Władysław
Miśkiewicz Jan
Meyer Alojzy
Marcoin Helena
Machowska Leopoldyna
Markiewicz Józefa
Markwiczyńska Karolina
Małachowski Eugeniusz
Machowicz Marya
Mikuszewski Wilhelm
Niedzielski Tadeusz
Niedzielski Zygmunt
Niemiec Jakób
Niedziałkowscy Olgierd i Janusz
Niwiński Kazimierz
Niemczewska Zofia i Amalia Habicht
Odrzywolski Sławomir
Onyszkiewicz Józef
Ogińska Ks. Marya
Olechowski Antoni
Pollerowa Wanda
Paleczny Zygmunt
Pietrzykowski Tadeusz
Popielowa Marya
Pająk Jan
Porębski August
Pezdańska Kazimiera
Porębski Felicyan
Panczakiewicz Marya i Aleksander
Pieniążkowie Kazimierz i Janusz
Pochopin Franciszek
Porzycka Tekla
Parvi Paulina
Pietraszkiewicz Ksawery
Piasecki Adam
Pańkowski Dr. Mieczysław i Elżbieta
Radwańska Elwira
Rayska Józefa
Ripper Hugo
Rzepecka Wanda
Rzewuska Augusta
Rękiewicz Apolina
Rotter Józef
Rozwadowski Józef
Sarnecki Andrzej
Szczerbowski Franciszek
Serafin Antoni
Stasicki Tadeusz
Stachowski Stanisław
Stadtmüller Karol
Splichal Józef
Sławiński Karol
Stowarzyszenie nauczycielek
Sanguszko Ks. Roman
Starzewski Żuk Tadeusz
Siedlecki Tadeusz
Szymczykiewicz Sebastyan
Szymański Adam
Stolfa Dr. Emil
Szarski Dr. Henryk
Świerzyńscy Stanisław i Felicya
Satalecka Karolina
Starzewska Franciszka
Sędzimir Mieczysław
Sobierajska Anna i Marya
Stachiewicz Piotr
Szczepańska Helena
Schwanitz Szwantowski Bronisław
Serkowska Wiktorya
Stręk Antoni i Zofia
Staudynger Izydor i Anna
Skrzyński Klemens
Szafrańska Marya
Sippel Ludwik
Solski Michał i Spln.
Stępowska Wiktorya
Śliwińska Antonina
Sapieha Ks. Biskup Adam
Spółka gruntowa
Seip Karolina i Piotr
Skalski Zenon
Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie
Turnau Henryk
Truskolaski Ernest
Tabor Antoni
Trzos Józefa
Twaróg Dr. Feliks
Tchórzewski Cyryl
Towarzystwo właścicieli realności w Podgórzu
Tyganowa Zofia
Tomaszewski Władysław
Telz Napoleon
Turowicz August
Tichowa Irena
Trzeciak Henryk
Tarliński Dr. Zygmunt
Tomkiewiczowa z Goeblów Francisz.
Urbanowa Eleonora
Dr. Unger Józef i Amalia
Urbańska Bronisława
Wiskida Remigiusz i Helena
Weklukowa Jadwiga
Wodak Emil
Witaszewska Emilia
Wojnarski Franciszek
Wójcikiewicz Stanisław
Wolny Jan
Warzeszkiewicz Józefa
Witoszyńska Albertyna
Wereszczyński Feliks i Eugenia
Wójcicki Teodor
Werber Maurycy
Wróbel Tomasz
Wołkowski Karol
Wojda Antoni
Wajda Wincenty
Woyniłłowicz Rozalia
Wilkoszewscy Witold i Anna
Wesely Zofia
Winterstein Maksymilian
Wielowiejska Zofia
Wolf Wincenty
Wolna Natalia
Załęska Stefania
Zatorski Jan
Zieliński Kazimierz
Zajączkowski Władysław i Zofia
Zieliński Jan
Ziemiański Bolesław
Zawiejski Jan, architekt
Zarachowicz Małgorzata
Zdanowicz Zdzisław
Zubrzycki Czesław
Zieliński Jan Kazimierz
Żeleński Stanisław Gabryel, inżynier
Żuławski Dr. Karol

Zgromadzenie Pań Służebniczek Serca Jezusowego
Zgromadzenie Sióstr Nazaretanek
Zgromadzenie Ks. Augustyanów
Konwent OO. Dominikanów
Zgromadzenie Ks. Emerytów
Zgromadzenie SS. Felicyanek
Zgromadzenie SS. Franciszkanek
Zgromadzenie PP. Kanoniczek św. Ducha
Zgromadzenie OO. Kapucynów
Zgromadzenie OO. Karmelitów bosych
Zgromadzenie Ks. Spowiedników
Zgromadzenie Ks. Zmartwychwstańców

Komunikat.

Zawiadamiamy Sz. Członków, że od 1 stycznia 1914, Karty z mieszkaniami do wynajęcia, nalepiamy bezpłatnie na domach przez własnego kursora — prosimy więc wolne mieszkania usilnie kartką lub telefonicznie (1340) zgłaszać w biurze Tow. Karmelicka 15, I. p., a karta **bezzwłocznie** po zgłoszeniu, zostanie nalepioną na domię. — Nadto ogłaszane bywają dla Sz. Członków mieszkania do wynajęcia za gabilotkami umocowanemi na domach przy głównych ulicach.

Radzimy również Sz. Członkom, aby korzystali z „Gazety mieszkań“ i zgłaszali mieszkania do wynajęcia. „Gazeta mieszkań„ zawierająca przejrzyste zestawienie różnego rodzaju mieszkań, jest najpraktyczniejszym sposobem szybkiego wynajęcia mieszkania. „Gazeta mieszkań“ kosztuje tylko 20 hal., i każdy szukający mieszkania chętnie zapłaci tę drobną kwotę, mając wielki wybór szukanych mieszkań, czego najlepszym dowodem, sprzedaż coraz większej ilości Gazety.

Ogłoszenia policza Wydawnictwo Gazety, prawie po cenie kosztów, bo tylko 4 hal. od słowa, wobec czego za b. drobną kwotę można mieszkanie ogłosić, podczas gdy w biurach ogłoszeń opłaty za ogłoszenia są znacznie wyższe, a nadto poszczególne biura posiadają każde tylko część wolnych mieszkań — więc i szukający zmuszony bywa w każdem biurze złożyć opłatę, chcąc otrzymać wykaz szukanych mieszkań. — Kupiwszy „Gazetę mieszkań“ za 20 hal., znajduje bez trudu i kosztu, wybór mieszkań.

Kilka słów o administracyi realności.

Przed niespełna rokiem zorganizowało Towarzystwo właścicieli realności w Krakowie na życzenie wielu właścicieli i właścicielek realności „Biuro administracyi realności“ wykonując powierzone czynności małym kosztem, — niestety zbyt mało szanownych właścicieli korzysta dotąd z tego Biura, jakkolwiek częstokroć użalają się, iż bywają narażeni na różne nieprzyjemności a nawet i szkody z powodu, że administracyę muszą częstokroć powierzać już to osobom do tego nieukwalifikowanym lub nietaktownym, jużto sprawującym obowiązek ten niedbale, a częstokroć nie dającym odpowiedniej gwarancyi.

Przypominając tedy istnienie „Biura administracyi realności“, którego zadaniem jest:

a) poruczać i wykonywać powierzone administracye przez osoby ukwalifikowane, taktowne i dające pod każdym względem odpowiednią gwarancyę;

b) należyte, fachowe, na przepisach ustaw oparte załatwianie wszelkich, w zakres administracyi wchodzących czynności (sprawy podatkowe, fasye do podatku domowo-czynszowego, osobisto-dochodowego i rentowego, listy główne i szczegółowe, umowy z lokatorami, sprawy najmu, interwencye w zastępstwie właścicieli u władz, załatwianie spraw dotyczących fasyi w administracyi podatków itd. itd.), wogóle załatwianie dla Szan Właścicieli i Właścicielek realności i w ich zastępstwie wszelkich czynności, aby im w ten sposób oszczędzić konieczność osobistego załatwiania obowiązków z posiadaniem domu połączonych, jak konieczność osobistej interwencyi u władz i t. p. Stosunek właściciela do administratora powinien polegać na zupełnem zaufaniu, — z pełnem zaufaniem zaś można powierzyć realność, a zatem swe mienie jedynie osobie na zaufanie takie zasługującej. Ileż to nieprzyjemności doznali już właściciele wskutek powierzania administracyi osobom niepowołanym, jakże trudno taki stosunek rozwiązać, zwłaszcza, że administrator zazwyczaj niechętnie pozbywa się wynagrodzenia za administracyę pobieranego, w iluż to wypadkach właściciel z powodu przeszkód stawianych przez administratora nie może swego domu sprzedać, w iluż to wypadkach właściciel bywa wskutek nietaktu administratora, narażony na nieprzyjemności z władzami lub lokatorami. Częstokroć zdarza się, że właściciele wyznaczają wynagrodzenie administratorowi procentowo, w stosunku do wysokości uzyskanego czynszu, a administratorzy chcąc uzyskać wyższe wynagrodzenie podwyższają niezmiernie czynsze wywołując niezadowolenie lokatorów, powodując niezliczone nieprzyjemności dla właścicieli.

Zadaniem „Biura administracyi realności“ jest wszelkim tego rodzaju niewłaściwościom zapobiegać, właścicielom realności, którym w obecnych czasach nikt znający stosunki nie może pozazdrościć nazwy „Właściciel domu“, — o ile możności oszczędzić kłopotów z własnością tą połączonych.

Wzywamy i prosimy tedy Was Szan. Właściciele i Właścicielki realności o ile nie chcecie, lub nie możecie swoimi domami administrować, powierzajcie i oddawajcie administracye do „Biura administracyi realności“ zaprowadzonego przy Towarzystwie właścicieli realności w Krakowie.

Zwracamy uwagę, że Szan. Właściciele i Właścicielki realności mogą też **powierzać tylko niektóre czynności,** dotyczące spraw z posiadaniem realności połączonych. Zdarza się bowiem, że Właściciel lub Właścicielka sami załatwiając właściwy zarząd realnością (wynajmywanie mieszkań, odbieranie czynszów, przyjmowanie i oddalanie dozorcy domu, płacenie podatków, rat bankowych i t. p.) pragną jedynie powierzyć inne czynności jak sprawy podatkowe, fasye, listy główne i szczegółowe sprawy najmu, wypowiedzeń, interwencye w sprawach fasyi w administacyi podatków u innych władz i t. d. W tych wypadkach możliwe jest oddawanie do Biura załatwianie wyłącznie tych spraw.

W r. 1914 następujący członkowie oddali swe realności w administracyę częściową (załatwianie spraw podatkowych itd.) do biura administracyi: 1) Wny dr Karol Krzetuski, 2) Wni dr Cercha i dr Piotrowski i 3) br. Schwanitz Schwantowski.

DZIAŁ INFORMACYJNY.

I.

Druki.

Dla członków są do nabycia w biurze Towarzystwa właścicieli realności (ul. Karmelicka L. 15, I. p.) w godzinach urzędowych codziennie od 9—12 przed południem i od 3½ do 5½ po południu, z wyjątkiem niedziel i świąt, **następujące formularze:**

Druk Nr. 1/2. Formularze warunków (umów) najmu wraz z regulaminem porządku domowego, po cenie 12 h.

„ Nr. 3. Doniesienie o próżnostaniu mieszkań po cenie 4 h.

Druk Nr. 4. Doniesienie o wynajęciu mieszkań, po cenie 4 h.

„ Nr. 5. Karty na ogłoszenia na bramach mieszkań do wynajęcia, 4 h.

*) Druk Nr. 1 i 2 kosztowały dotąd każdy po 10 h obecnie razem 12 h.

II.

Porada prawna i techniczna.

Członkom Tow. udziela prezes **Dr. Franciszek Mussil** bezpłatnie wszelkich informacyi w sprawach dotyczących właścicieli realności, oraz **porady prawnej** w sprawach skarbowych, podatkowych i stosunków najmu dotyczących, codziennie od godziny 3½ do 5 popołudniu, z wyjątkiem niedziel i świąt (Karmelicka L. 15, I. p.). **Porady technicznej** udziela członkom bezpłatnie wiceprezes Towarzystwa inżynier arch. **Stanisław Gabryel Żeleński** od godziny 3 do 5 popołudniu w swem biurze przy al. Krasińskiego 23, codziennie, ewentualnie za poprzedniem porozumieniem się telefonem (Nr. 137).

III.

Uwaga!!

Termin do składania fasyi do podatku dochodowego według noweli z 23 stycznia 1914 Nr. 13 Dz. p. p. wyznaczony został do 15 kwietnia 1914 roku. Kto w powyższym terminie fasyi nie przedłoży, otrzyma prawdopodobnie w ciągu miesiąca maja b. r. z c. k. Administ. podatk. ponaglenie przedłożenia fasyi w ciągu dni 14. Ze względu, że c. k. Ministerstwo skarbu nie wydało dotąd rozporządzeń wykonawczych, jak również c. k. Admin. podatk. nie otrzymała jeszcze formularza do zeznań do podatku dochodowego, przeto z uwagi na konieczność otrzymania ponaglenia, nie narazi się petent na ujemne skutki, — choć fasyi w terminie do 15 kwietnia b. r. nie przedłoży.

Ze względu na ważne zmiany wprowadzone nowelą podatkową, ze względu na amnestyę oraz ze względu na nowo wydany reskrypt Ministerstwa skarbu z 14 lutego 1914 L. 6149 dotyczący zeznania do podatku domowo-czynszowego pozostający w ścisłej styczności z zeznaniami do podatku dochodowego, radzimy Szan. Członkom, aby korzystali z wskazówek i porady, udzielanej w biurze Towarzystwa codziennie od 3½ do 5-tej popołudniu, z wyjątkiem niedziel i świąt.

„Fasye“.

Zwracamy uwagę, że na żądanie załatwia się dla Szanownych członków przez cały rok wszelkie sprawy podatkowe jak:

1) Fachowe na przepisach ustaw oparte sporządzanie przez cały rok wszystkich fasyi a mianowicie do podatku osobisto-dochodowego, do podatku rentowego, powszechnego, podatku zarobkowego, podatku domowo-czynszowego oraz listy główne i szczegółowe.
2) Przestrzeganie i utrzymywanie ewidencyi terminów przedkładania fasyi.
3) Wnoszenie wszelkich fasyi, list i pism do c. k. Administracyi podatków w terminach ustawą przepisanych.
4) Interwencya w zastępstwie stron w c. k. Administracyi podatków w sprawach podatkowych (przy załatwianiu i wyjaśnianiu usterek do fasyi do podatku osobisto-dochodowego, wykazywaniu potrąceń, przy sprostowaniu przez Władzę dochodu zeznanego z domu, przy fasyi do podatku domowo-czynszowego i t. d.).
5) Sporządzanie odwołań i rekursów od niesprawiedliwych wymiarów podatków do wyższych Instancyi.

W ten sposób strona unika obowiązku i konieczności myślenia przez cały rok o różnych terminach, unika nakładania grzywien za nieprzedłożenia fasyi w przepisanych terminach, (grzywny te od K 20 i wyżej w zasadzie Władza nie odpisuje), unika konieczności osobistej interwencyi w c. k. Adm. podatków.

Należyte, na przepisach ustaw oparte układanie fasyi i sporządzanie odwołań rekursów, jakoteż przestrzeganie terminów, jest bardzo ważne. Nieprzedkładanie fasyi w terminach ustawą przepisanych, pociąga za sobą utratę prawa wnoszenia środków prawnych (odwołań, rekursów), dlatego też w przeważnej części odwołania i rekursy nie odnoszą skutku, gdyż Władza takowe ze względów formalnych odrzuca, nie wchodząc w merytoryczne ich załatwienie.

IV.

Stopa podatku domowo-czynszowego w r. 1914 wynosić będzie 22%, zaś potrącenia tytułem kosztów konserwacyi i umorzenia 24%.

V.

Tabelka terminów płatności podatków.

Termin do zapłacenia każdego podatku wynosi 14 dni. Termina zapadłości są dla podatku domowo-czynszowego i powszechnego podatku zarobkowego 1 stycznia, 1 kwietnia, 1 lipca i 1 października każdego roku, dla podatku osobisto-dochodowego i rentowego 1 czerwca i grudnia każdego roku.

VI.

Czarna Księga.

Przypominamy Szanownym Członkom, że w biurze Towarzystwa właśc. realn. znajduje się **„Czarna księga“** z wykazem nie zasługujących na zalecanie lokatorów i dozorców domów.

Wskazanem-by było, aby Szanowni Członkowie, będąc zwłaszcza w ostatnich czasach narażeni na różne szykany, z wykazu tego korzystali.

Właściciele realności winni przed wynajęciem mieszkania zasięgać w biurze Towarzystwa informacyi o lokatorze.

VII.

Ważne dla właścicieli realności i lokatorów, praktyczny sposób szybkiego wynajęcia mieszkań.

Każdemu właścicielowi zależy na tem, aby mieszkania w jego domu były zajęte, względnie aby próżne mieszkania jak najprę-

dzej mógł wynająć. Środkiem umożliwiającym jak najszybsze wynajęcie mieszkań jest gazeta, w którejby wszystkie do wynajęcia będące pomieszkania, pojedyncze pokoje i lokale były przejrzysto zestawione, a w szczególności. aby osobno zestawiane były pojedyncze pokoje, osobno zaś mieszkania po 2, 3, 4 i t. d. pokoi.

Cel ten spełnia gazeta wynajmu mieszkań i sklepów dając szukającym bardzo tanim kosztem wybór szukanych mieszkań, zaś właścicielom dając za uiszczeniem drobnej opłaty za ogłoszenie możność łatwego i szybkiego wynajęcia mieszkania. „Gazeta mieszkań i sklepów do wynajęcia prowadzi także wykaz poszukiwanych do najęcia mieszkań i sklepów.

Praktycznym jest także dział dotyczący wykazu **poszukiwanych i będących** na sprzedaż, względnie zamianę domów, oraz poszukiwanych i będących do ulokowania kapitałów na hipoteki

Pierwszy okazowy numer **„Gazety mieszkań i sklepów do wynajęcia", oraz wykaz poszukiwanych do kupna i będących na sprzedaż,** względnie zamianę domów i wykaz poszukiwanych i będących do ulokowania na hipoteki pieniędzy" załączony był dla Szanownych Członków bezpłatnie w poprzednim numerze Krakowianina Redakcya zaprasza interesowanych do jak najliczniejszego korzystania z tej gazety, a Szan. Członkowie, którzy pragną wolne mieszkania ogłosić w wyjść mającej po 1szym stycznia gazecie, ze chcą takowe zaraz po 1-szym stycznia zgłaszać w redakcyi.

Gazeta wychodzi po 1-szym i 15-tym każdego miesiąca i jest do nabycia we wszystkich większych trafikach i w administracyi przy ul. Karmelickiej L. 15, I. p. (Tel. 1340) Cena egzemplarza 20 h. Cena drobnych ogłoszeń, po 4 h od słowa. Większe inseraty według umowy

Właściciele realności zechcą więc mieszkania i sklepy do wynajęcia będące zgłaszać **zawsze zaraz** po 1-szym i po 15-tym każdego miesiąca do administracyi przy ul Karmelickiej L. 15, I. p. (Tel. 1340) codziennie od 9 12 przedpołudniem i od $3\frac{1}{2}-5\frac{1}{2}$ popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

ROZMAITOŚCI.

I.

Broszurka: O projekcie miejskiej opłaty od przyrostu wartości gruntów w Krakowie (Dra Alfreda Szołayskiego). Wydanie Towarzystwa właścicieli realności. Do nabycia w Biurze Towarzystwa, Karmelicka 15, I. p., po cenie 50 hal.

II.

Wydział Towarzystwa uprzejmie prosi Szan. Członków, którzy wskutek sprzedaży swych realności, zgłaszają wystąpienia z Towarzystwa, aby zechcieli **nakłaniać** nowonabywców do zapisywania się na członków. Leży to nawet w interesie Szan. Członków, którzy wśród roku realności sprzedają, gdyż o ile nowonabywca nie wstąpi jako członek, w takim razie dawny obowiązany jest wkładkę do końca roku zapłacić.

III.

Uprzejmie **zawiadamiamy** Szan. Członków, że od 1 stycznia 1914 r. wkładki nie będą więcej wpłacane na książkę jak dotychczas, lecz za pomocą osobnych **kart** tak, iż dla każdego członka przeznaczoną będzie osobne karta. Celem uniknięcia nieporozumień upraszamy, aby każdy członek płacąc wkładkę, wpisał kwotę i własnoręcznie się podpisał.

IV.

W myśl § 5 Statutu

Członek, który wkładkę roczną K 8 zapłacił, ma prawo:

1) **do bezpłatnego ogłaszania** mieszkań jakie członkowie mają do wynajęcia w swych realnościach;

2) do wstępu na posiedzenia, Walnego Zgromadzenia, wiece i t. p.;

3) **do bezpłatnego informowania się** w kancelaryi Towarzystwa przy ulicy Karmelickiej L. 15, I. p. we wszelkich sprawach, dotyczących spraw właścicieli realności, zgłaszania się względem administratorów i dozorców domów i informowania się co do kwalifikacyi tychże, zasięganie bezpłatnej porady prawnej we wszystkich sprawach skarbowych, podatkowych i stosunku najmu dotyczących;

4) nadto otrzymuje członek bezpłatnie pismo „Krakowianin", w którym podaje się do wiadomości wszelkie sprawy i praktyczne wskazówki, dotyczące właścicieli realności;

5) jakoteż wszelkie inne pisma dla członków przez Towarzystwo wydawane;

6) w końcu ma prawo korzystania z założonego przez Towarzystwo **Biura administracyi realności.**

V.

Każdy członek, któryby „Krakowianina" nie dostał, zechce się zgłosić do biura Towarzystwa (ul. Karmelicka L. 5, I. p.).

Reklamacye będą tylko do 14 dni uwzględniane. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Celem umożliwienia skutecznego doręczania „Krakowianina" upraszamy o bezzwłoczne zawiadamianie ustne lub korespondentką w razie zmiany mieszkania.

VI.

Po myśli § 7 statutu członek wystąpić może z Towarzystwa z końcem roku i powinien przynajmniej na 15 dni przed końcem roku o wystąpieniu swem zawiadomić pisemnie Prezydyum.

Zaniedbanie tego terminu pociąga za sobą obowiązek uiszczenia wkładki na rok następny.

VII.

Tabelka terminów płatności podatków. Termin do zapłacenia każdego podatku wynosi 14 dni. — Termina zapadłości są: dla podatku domowo-czynszowego i powszechnego podatku zarobkowego 1-go stycznia, 1-go kwietnia, 1-go lipca, 1-go października każdego roku, — dla podatku osobisto-dochodowego i rentowego, 1 czerwca i 1-go grudnia każdego roku.

VIII.

Biuro administracyi realności

przy Towarzystwie właścicieli realności w Krakowie ul. Karmelicka 15 I. p. przyjmuje pod bardzo przystępnymi warunkami **całkowite administracye realności** oraz **częściowe** (załatwianie spraw podatkowych, fasyi, interwencye u władz, sprawy najmu, wypowiedzeń itd.) dając Sz. właścicielom gwarancyę należytego załatwiania tych agend, oraz zapewniając należyte fachowe, na przepisach ustaw oparte załatwianie wszelkich w zakres administracyi wchodzących czynności.

IX.

Dział pożyczek hipotecznych.

Do umieszczenia na solidne hipoteki kilkadziesiąt tysięcy koron w całości lub częściowo.

Nowi członkowie.

664. Hulik Józefa	zgłosił prezes Dr. Franciszek Mussil
665. Wołoszyński Stanisław	
666. Siedlecka Marya	
667. Gędzierski Stanisław	zgłosił sekretarz, Dr. Szołayski.

Skład komisyi redakcyjnej „Krakowianina": X. Prof. Dr. J. Korzonkiewicz, Dr. Franciszek Mussil, Dr. Alfred Szołayski, inż. Stan. Gabryel Żeleński.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: **Dr. Franciszek Mussil.** — Nakładem Towarzystwa właścicieli Realności w Krakowie.
Czcionkami Drukarni Związkowej w Krakowie (ul. Mikołajska L. 13), pod zarządem A. Szyjewskiego.